



Vuosikertomus 2015

P PAPERILIITTO

Sisältö

Vuosikertomus 2015.....	1
Liiton katsaus	6
Edunvalvonta	10
Paperiteollisuus	10
Paperinjalostus	12
Työ- ja ympäristönsuojelu	15
Lakiasiat	17
Hallinto	20
Järjestötoiminta	22
Koulutustoiminta	22
Koulutuspolitiikka	24
Tasa-arvotoiminta	24
Nuorisotoiminta	24
Lomatoiminta	25
Viestintä	30
Kansainvälinen toiminta	33
Toimisto ja henkilökunta	34
Jäsenet	35
Tilinpäätös	36

Ulkoasu Reima Kangas, Taitengrafia ky • **Julkaisija** Paperiliitto ry. • **Painopaikka** Forssa Print, Forssa 2016 •
Kannen kuva: Kenttäoperaattori, työsuojeluvaltuutettu Jenni Leppänen UPM:n Lappeenrannan biojalostamossa
6.2.2015. Kuvaaja Mikko Nikkinen • **Takakannen kuva:** Painokoneapumies Juha-Matti Kiiskinen tarkasti
painovärisankoja 1.9.2015. Kuvaaja Mikko Makkonen.



A full-page photograph of a man, Vesa Kukkonen, standing in a large industrial factory. He is wearing a high-visibility yellow and black jumpsuit, a yellow safety cap, and glasses. He is positioned in the center of the frame, looking towards the camera. The background shows a vast industrial space with a high ceiling featuring a grid of circular lights. To the left, there are large industrial machines and metal walkways. To the right, there is a glass-enclosed control room. The floor is a smooth, light-colored concrete.

Koneenhoitaja Vesa
Kukkonen Kaukaan
tehtaan PK 2:lla
21.1.2015. UMP oli
ilmoittanut, että kone
suljetaan, samoin
kuin Jämsänkosken
tehtaan PK 5.
Kuva Mikko Nikkinen

Liiton katsaus

Yleinen poliittinen epävakaisuus lisääntyi maailmassa ja EU kohtasi uusia ongelmia. Jo vuosia jatkunut poliittinen levottomuus arabimaissa johti Eurooppaan suuntautuviin pakolaisvirtoihin. Toisaalta epävarmuuteen tulevasta talouskehityksestä ja talouselämän epävakaudesta alkoi tulla myös positiivisia kaikuja. Talouskasvua helpottivat halpa öljy ja yhteisvaluutta euron alentunut kurssi. Myös maailmantalouden kasvu ja Euroopan keskuspankin jättimäiset tukitoimet alkoivat vaikuttaa myönteisesti.

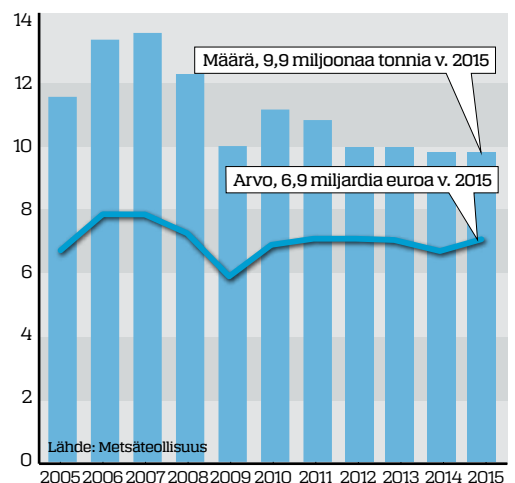
Suomen talous kääntyi hienoiseen nousuun kolmen vuoden taantumien jälkeen. Bruttokansantuote kasvoi tilastokeskuksen mukaan 0,5 prosenttia edellisvuodesta; kansatalouden tuloja kuvaava kansantulo kasvoi reaalisesti 1,6 prosenttia. Viimeisellä vuosineljänneksellä investoinnit kasvoivat selvästi ja vienti sekä yksityiset kulutusmenot lisääntyivät hieman, vaikka alkuvuosi näyttikin huonolta. Työllisyystilanne heikkeni edelleen.

Lisääntyneen ympäristötietoisuuden vuoksi merenkulun ympäristövaikutuksiin on kiinnitetty voimakkaasti huomiota viimeisten vuosikymmenien aikana. Maamme metsäteollisuuden kannattavuudelle asetti lisähaasteita vuoden alussa voimaan astunut ns. rikkidirektiivi, jonka pelättiin asettavan vientialamme epäedulliseen kilpailutilanteeseen muihin maihin nähden. Tilannetta helpotti vuodenvaihteeseen ajoittunut raakaöljyn hinnanlaskun vuoksi tapahtunut yleinen laivapolttoaineiden hintatason lasku, jonka seurauksena merirahntien hinnat eivät juurikaan kohoineet. Vähärikkisen polttoaineen valmistaminen on teknisesti vaativampaa kuin runsasrikkisen, joten raaka-öljyn hinnan kohotessa myös merirahntien hinnat noussevat. Kilpailuolosuhteet tasoitunevat vasta vuonna 2020, jolloin laivapolttoaineiden sallittu rikkipitoisuus on maailmanlaajuisesti samalla tasolla.

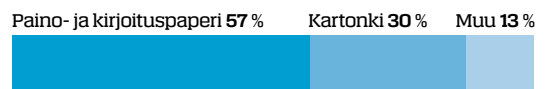
Suomen suurimmaksi vientialaksi nousi metsäteollisuus. Tullin vientitilaston mukaan puu- ja paperiteollisuuden osuus oli 21,7 prosenttia Suomen kokonaisviennistä. Metsäteollisuuden vientiä kasvattivat erityisesti sellun ja kartongin ky-



Paperin ja kartongin vienti yhteensä



Paperin ja kartongin tuotanto Suomessa





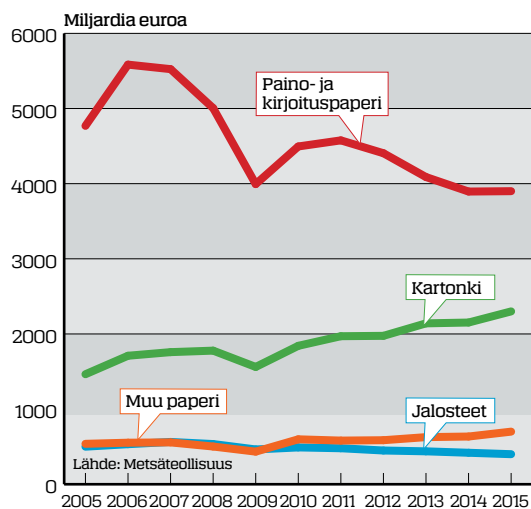
←←Taina Öhman
pakkaa kotelointa
Takon kotelotehtaalla
Lahdessa 25.2.2015.

Kuva Eija Valkonen

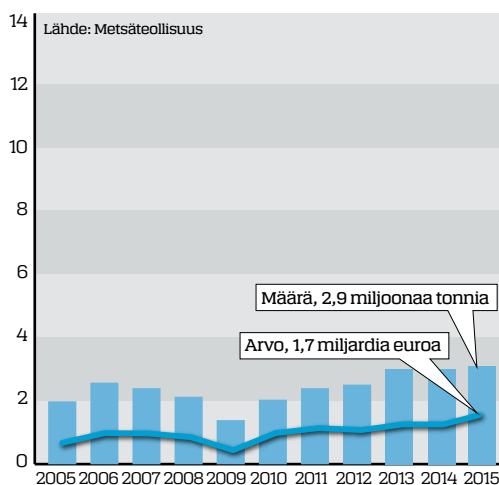
←Koneenhoitaja
Timo Vartiainen Bong
Suomi Oy:n Kaavin
kirjekuoritehtaassa
13.2.2016.

Kuva Eija Valkonen

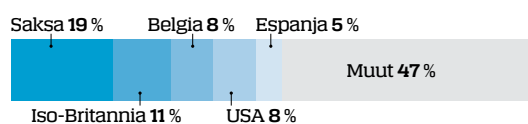
Paperin ja kartongin vienti



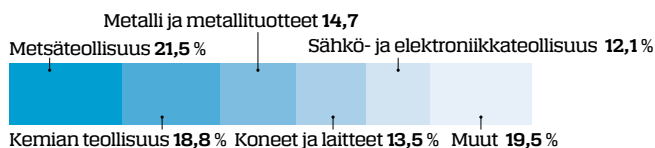
Sellun vienti



Metsäteollisuuden vientimaat



Suomen vienti tuoteluokittain



syntä. Metsäteollisuuden viennin kokonaisarvo kasvoi 2,9 prosenttia 11,6 miljardiin euroon. Metsäteollisuuden investoinnit kääntyivät kasvuun. Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n mukaan peräti 78 prosenttia alan investoinneista lisäävät kapasiteettia, mikä on muita teollisuuden aloja huomattavasti korkeampi.

Paperin tuotanto laski 2,6 prosenttia 7,3 miljoonaan tonniin. Sellun tuotanto kasvoi 1,7 prosenttia ja oli 7,1 miljoonaa tonnia. Kartongin tuotanto lisääntyi 3,6 prosenttia ja oli 3,1 miljoonaa tonnia. Tuotantomäärät kasvoivat erityisesti loppuvuonna.

Metsä Group käynnisti uuden biotuotetehtaan rakentamisen Äänekoskelle. Modernit kuluttajat vaativat ostamiltaan tuotteilta mm. eettisyyttä, kestävyyttä, vastuullisuutta, terveellisuutta, turvallisuutta ja helppokäyttöisyyttä. Luonnonvarojen käyttö on muuttunut talouden ja yhteiskunnan kehityksen seurauksena, ja uusia uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvia tuotteita on kehitetty vanhojen tuotteiden kysynnän taantuessa. Raaka-aineita on opittu käyttämään entistä tehokkaammin, ja biomassaa ohjautuu tuotteisiin, joista saadaan korkein jalostusarvo. Teknologinen kehitys mahdollistaa yhä monipuolisemmat biomassan käyttökohteet. Suomalainen metsäteollisuus toimii tässä edellä kävijänä. Valmistuttuaan Äänekosken tehdas tukee Suomea myös uusiutuvan energian tavoitteiden saavuttamisessa.

Kotkamills Oy ilmoitti lopettavansa aikakauslehtipaperin tuotannon ja muuttavansa toisen paperikoneensa tuottamaan uudenlaista korkealaatuisia suojakerros- ja taivekartonkia tulevan vuoden aikana. Samalla paperikone 2:n tuotantokapasiteetti yli kaksinkertaistuu 160 000 tonnista 400 000 tonniin vuodessa. Investoinnin arvo kokonaisuudessaan nousi yli 100 miljoonan euron.

Stora Enso investoi noin 110 miljoonaa euroa Varkauden tehtaan hienopaperikoneen muuntamiseksi tuottamaan ensikuituun pohjautuvaa aaltopahvin raaka-ainetta.

Positiivisten uutisten ohella alamme työpaikkoja myös lopetettiin. Kaavin kirjekuoritehdas ja Mondin Lohjan tehtaat suljettiin.

Yhteiskunnallista keskustelua sävytti vuoden aikana tehtyjen ja tulevien työmarkkinaratkaisujen vaikutus Suomen kilpailukykyyn ja työpaikkojen syntymiseen. Keskusjärjestöt SAK, STTK ja Akava järjestivät 18.9. yhteisen mielenilmauksen työn, sopimusoikeuden ja järjestäytymisvapau-

den puolesta maan hallituksen uhkaamia pakko-toimia vastaan. Helsingissä järjestettyyn mielenosoitukseen osallistui 800 paperiliittolaista.

Liittokokouspäätösten pohjalta perustetut työryhmät jatkoivat työtään. Jäsenmaksun tilityksen kääntämistä tarkastellut työryhmä oli edellisvuonna päättänyt siihen, että jäsenmaksujen maksaminen liiton keräilytilille toisi merkittäviä parannuksia jäsenpalveluun. Edellisvuoden syysvaltuusto oli päättänyt, että ammattiosastoilta haetaan suostumus jäsenmaksun tilityksen kääntämiseen jo ennen seuraavaa liittokokousta; kertomusvuoden syysvaltuusto päätti, että jäsenmaksun tilitys käännetään tulevan vuoden toisesta neljänneksestä alkaen.

Liittoyhteistyötyöryhmä jatkoi selvitystä mahdollisesta yhdistymisestä Metalliliiton ja TEAMin kanssa, ja mukaan yhdistymiskeskusteluihin tuli myös Puuliitto. Mahdollisen yhdistymisen tarkoituksena olisi jäsenistön edunvalvonnan parantaminen, parempi yhteiskuntavaikuttaminen ja taloudellisen aseman säilyttäminen.

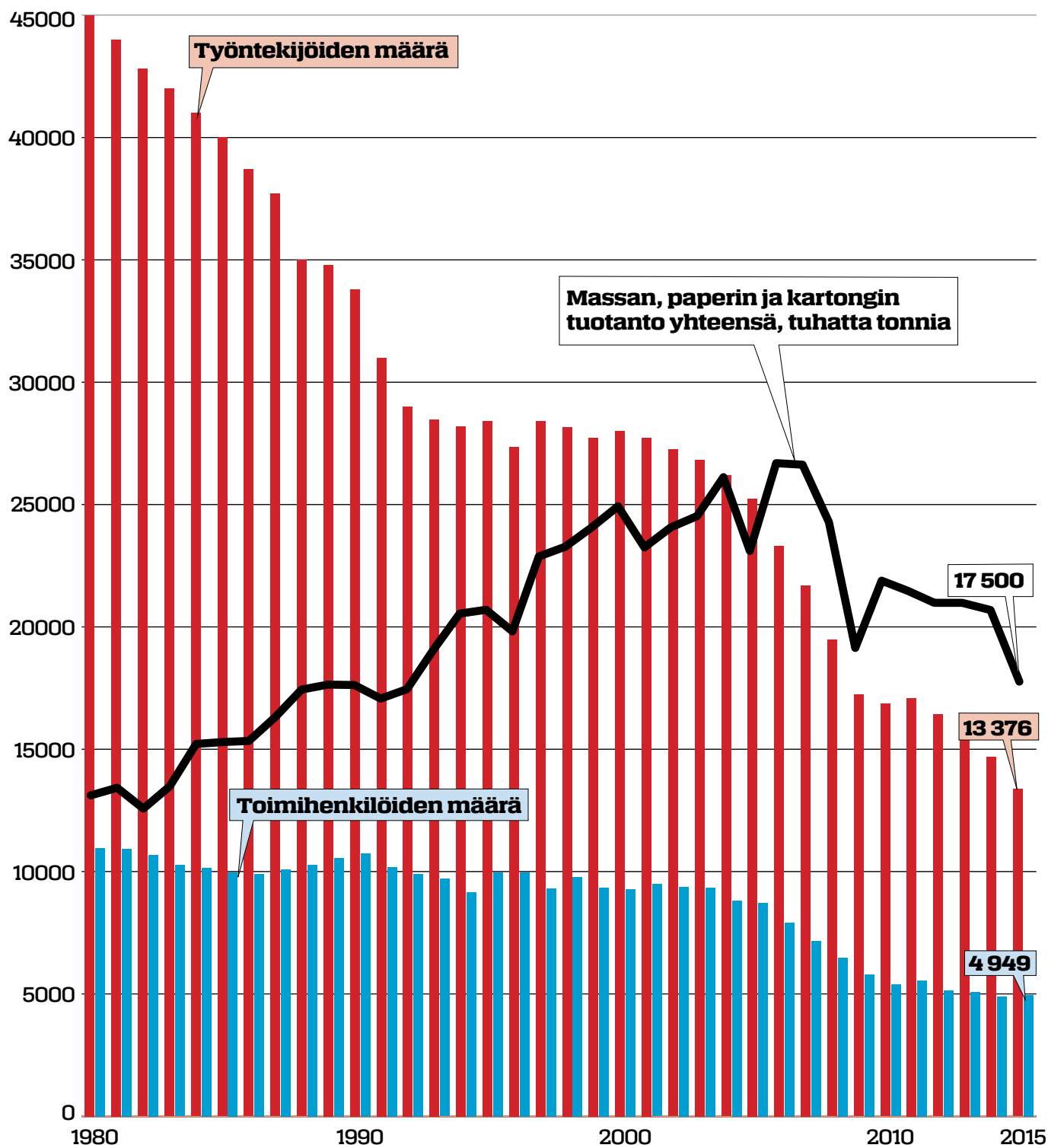
Vuoden lopussa liiton kokonaisjäsenmäärä oli 37 106, kun se oli edellisvuoden vastaavana aikana 37 954.

Paperiliiton työmarkkinoiden käytettävissä olevia jäseniä oli vuoden 2015 lopussa 16 698; edellisvuoden vastaava määrä oli 17 323. Paperityöväen työttömyyskassasta sai vuoden 2015 lopussa korvauksia 2383 liiton jäsentä; työttömyysaste oli 14,2 prosenttia.

Liiton täyttä jäsenmaksua maksavat jäsenet:

2011 vuoden lopussa	17 082
2012 vuoden lopussa	16 417
2013 vuoden lopussa	15 409
2014 vuoden lopussa	14 748
2015 vuoden lopussa	13 376

Paperiteollisuuden työvoiman ja tuotantomäärän kehitys 1980–2015



EDUNVALVONTA

PAPERITEOLLISUUS

Huhtikuussa 2015 pidettyjen eduskuntavaalien jälkeen Suomeen muodostettiin uusi hallitus Suomen Keskustan, Kansallisen Kokoomuksen ja Perussuomalaisten voimin. Toukokuun lopussa julkaistussa hallitusohjelmassa otettiin kantaa useisiin työelämään vaikuttaviin seikkoihin. Hallituksen keskeisenä tavoitteena oli saada aikaan kilpailukykyä edistävä yhteiskuntasopimus, johon työmarkkinaosapuolet sitoutuisivat. Vaihtoehtoksi sopimukselle hallitus esitti ns. pakkolakipaketia, jonka tarkoituksena oli muuttaa keskeisiä työsuhteeseen liittyviä ehtoja ja määräyksiä niin, että ne määriteltäisiin laissa työehtosopimusten sijaan. Paperiliiton edunvalvonnassa tehtiin useita eri laskelmia ja vertailuja näiden pakkolakiesitysten vaikutuksesta työntekijöiden palkkoihin. Näiden perusteella pakkolakiesitykset leikkaisivat vuosiansioita noin 5 prosenttia. Yhteiskuntasopimusneuvottelut eivät kuitenkaan useasta yrityksestä huolimatta johtaneet ratkaisuun kuluneen vuoden aikana.

Työehtosopimukset

Liitolla oli voimassa seuraavien työnantajajärjestöjen kanssa sovitut työehtosopimukset: Metsäteollisuus ry., Pahvin- ja Paperinjalostajain Yhdistys ry. ja Kemianteollisuus ry.. Yksittäisten työnantajien ja Paperiliiton välisiä työehtosopimuksia oli 20 kappaletta. Lisäksi työnantajan ja ammattiosaston välisiä sopimuksia oli tehty kolmelle työpaikalle.

Palkkojen korottuminen

Paperiteollisuuteen työehtosopimuksen mukaisesti korotettiin työntekijöiden kausipalkkoja 7.9.2015 alkaen 7 sentin yleiskorotuksella. Urakka- ja prosenttiperusteisia palkkiotöitä korotettiin siten, että korotusten vaikutus vastasi yleiskorotuksen suuruutta.

Paikallista rahaerää ei ollut käytössä vuonna 2015 vaan paikalliset palkkojen korotukset toteutettiin paikallisesti sovittujen palkkausjärjestelmien kautta.

Alin kausipalkka oli 7.9.2015 alkaen 895,52 euroa. Vuoro- ja saunalsien suuruudet olivat

5.10.2015 alkaen seuraavat: iltavuorolisä 128 senttiä, yövuorolisä 230 senttiä ja saunalsä 414 senttiä.

EK:n palkkatilaston mukaan paperiteollisuuden työntekijöiden tuntiansio (4. neljännes) oli 18,08 euroa (sis. olosuhdelisän, mutta ei vuorolisä). Ansiokehitys edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 0,6 prosenttia (10 snt/tunti), josta sopimuskorotuksen osuus 0,4 prosenttia (7 snt).

Työehtosopimusneuvottelut

Keskusjärjestöt sopivat kesäkuussa 2015 työllisyys- ja kasvusopimuksen toisen kauden palkankorotukset. Toinen sopimuskausi on paperiteollisuudessa 1.3.2016 - 30.9.2016 välinen aika. Vuoden aikana ei ollut varsinaisia työehtosopimusneuvotteluja, mutta vuoden lopulla sovittiin keskusjärjestöjen sopimuksen mukaisista toisen sopimuskauden palkankorotuksista.

Jatkuvan neuvottelun periaatteiden mukaisesti jatkettiin työehtosopimusmääräysten läpikäyntiä. Näissä neuvotteluissa ei kuitenkaan saavutettu mitään ratkaisuja.

Muu neuvottelu- ja sopimustoiminta

Äänekosken Biotuotetehtaan sopimuksen neuvottelivat paikalliset osapuolet maaliskuun lopulla 2015. Metsä Fibressä neuvoteltiin tulevaisuuden tehtaajien -toimintamallin pilotoinnin käyttöönotosta. Neuvottelutulosta ei oltu kuitenkaan saavutettu vuoden loppuun mennessä.

Useilla paikkakunnilla neuvoteltiin paikallisella tasolla palkkausjärjestelmien kehittämisestä. Tuotanto- ja kunnossapitohenkilöstön työtehtävien yhdistäminen oli esillä usealla paikkakunnalla.

Työehtosopimuksella sovittu lyhyen vuorokieron kokeilu päättyi vuoden 2015 joulukuussa. Tähän liittyen useilla tehtailla äänestettiin siitä, mitä mieltä henkilöstö oli lyhyestä kierrosta. Lähes kaikki tehtaajat päätyivät jatkamaan lyhyessä kierrossa tulevaisuudessakin.

Vuoden loppupuolella Metsä Group irtisanoi Simpeleen ja Joutsenon tehtaiden 12 tunnin työaikaan liittyvän sopimuksen. Asiaa yritettiin ratkoa myös neuvotteluteitse siinä kuitenkaan onnistu-

matta. Työterveyslaitos julkaisi lähes samaan aikaan tutkimuksen 12 tunnin työajan positiivisista vaikutuksista ihmisten jaksamiseen ja hyvinvointiin.

Muu toiminta

Liittojen välille alistettiin neuvoteltavaksi yhteensä 18 erimielisyysmuistiota. Erimielisyysmuistioiden määrä nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Palkkojen tarkistamisiin tai paikalliseen palkkausjärjestelmään liittyviä erimielisyyksiä oli eniten. Stora Enso Heinolan Fluting-tehtaan palkkausjärjestelmään liittyvä erimielisyys vietiin ratkaisulautakunnan käsittelyyn. Tuomio asiasta saatiin huhtikuun lopulla.

Edunvalvontatoimintaan ja sen kehittämiseen osallistuttiin muiden liittojen kanssa mm. SAK:n ja Teollisuuden palkansaajien sopimusvastaavien kokousten ja seminaarien kautta. Kansainvälisten sopimusten kehittymistä seurattiin.

Työehtosopimusneuvottelukunnat

Paperiteollisuus

Petri Vanhala, Juhani Siira, Markku Häyrynen, Ilkka Nokelainen, Timo Virtanen, Jouko Aitonurmi, Timo Byman, Sami Laakso, Jouko Suomalainen; asiantuntijajäsenenä Juha Koivisto ja Esa Kaitila.

Jalostus PPY

Markku Häyrynen, Kimmo Sihvola, Sami Laakso, Jouni Salminen, Irene Limola.

Coveris

Markku Häyrynen, Sami Laakso, Jouni Salminen, Mirja Käki, Arja Saarinen.

Amcor Ltd

Markku Lihavainen, Jouni Salminen, Harri Nurminen, Ari-Pekka Toivanen.

Suomen Kerta Oy

Markku Häyrynen, Sami Laakso, Esa Kotasaari, Marko Rågback.

TES-perusteiset työryhmät ja toimikunnat

Työaikatyöryhmä

Petri Vanhala, Juhani Siira.

Työoikeustyöryhmä

Juhani Siira, Jouni Salminen.

Tilastotoimikunta

Esa Kaitila, Riitta Kaukonen.

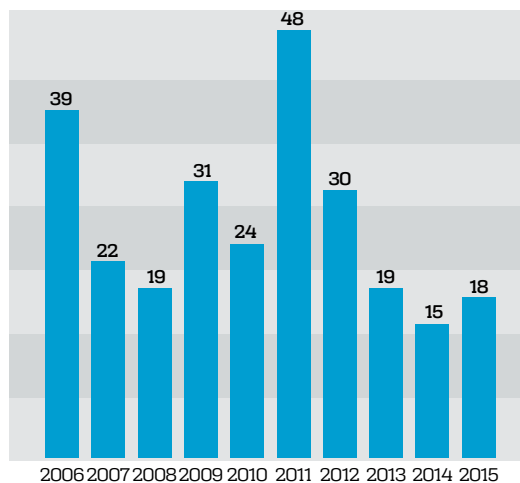
Nuoret työntekijät ja ammatillinen koulutus

Päivi Turtiainen, Markku Lihavainen, Riitta Kaukonen.

Välimiesoikeus

Ilkka Nokelainen, Timo Byman.

Paperiteollisuuden erimielisyysmuistiot 2006–2015





PAPERINJALOSTUS

Paperinjalostusteollisuuden alalla vuosi oli haasteellinen. Useilla paikkakunnilla jouduttiin turvautumaan yhteistoimintamettelyn kautta toteutettuihin lomautuksiin eikä muutamien henkilöiden irtisanomisiltakaan voitu välttyä.

Kirjekuoritehtaiden ahdinko syveni, ja Bong Suomi Oy Kaavin tehtaan lopetti toimintansa syksyllä 2015. Suomeen ei jää enää merkittävää kirjekuorien valmistusta. Suomessa toimii kuitenkin useita kirjekuorien painatukseen erikoistuneita yrityksiä.

Paperinjalostusteollisuuden investoinnit ja uudistukset olivat varsin vähäisiä tänäkin vuonna, mutta työntekijämäärä pysytteli kuitenkin lähes edellisen vuoden tasolla.

Työehtosopimusneuvottelut

Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisesti Pahvin ja paperinjalostajain työehtosopimus on voimassa 1.3.2014–31.1.2017. Sopimus on jaettu kahteen sopimuskauteen. Ensimmäinen kausi on 1.3.2014–31.12.2015. Toinen kausi on 1.1.2016–31.1.2017.

Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimuksen mukaisesti korotettiin työntekijöiden kausipalkkoja 1.7.2015 jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 0,4 % yleiskorotuksella.

Pahvin- ja Paperijalostajat Jalo ry:n ja Paperiliiton välillä sovittiin työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaiset toisen sopimuskauden palkankorotukset syksyllä 2015.

Palkkoja korotettiin 1.1.2016 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 10 sentin yleiskorotuksella. Samassa yhteydessä sovittiin taulukkopalkkojen, vuorolisien ja luottamusmiespalkkioiden korotuksista työllisyys- ja kasvusopimuksen määrittelemän 0,47 % verran.

Pahvin- ja paperinjalostusalan työehtosopimuksen mukaiset vuoro- ja aattolisät olivat 1.7.2015 alkaen seuraavat: iltavuorolisä 145 senttiä, yövuorolisä 243 senttiä ja lauantai- ja aattolisä 320 senttiä tunnilta.

Huhtamäki Foodservice Finland Oy:n työntekijöiden henkilökohtaisia tuntipalkkoja korotettiin 1.7.2015 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 0,4 % yleiskorotuksella. Vaativuusryhmäpalkkoja korotettiin samanaikaisesti vastaavalla prosenttimäärällä. Huhtamäen so-

pimus on voimassa 1.3.2014–31.1.2017 välisen ajan.

Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukainen toisen sopimuskauden palkkojen tarkastelu tehtiin marraskuussa 2015. Palkkoja korotettiin 1.1.2016 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 10 sentin yleiskorotuksella. Samassa yhteydessä sovittiin taulukkopalkkojen, vuorolisien ja luottamusmiespalkkioiden korotuksista työllisyys- ja kasvusopimuksen määrittelemän 0,47 % verran.

Coveris Rigid Finland Oy:n työntekijöiden henkilökohtaisia tuntipalkkoja korotettiin 1.9.2015 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta 0,4 % yleiskorotuksella. Vaativuusryhmäpalkkoja korotettiin samanaikaisesti vastaavalla senttimäärällä. Coveriksen sopimus on voimassa 1.5.2014–31.1.2017 välisen ajan.

Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukainen toisen sopimuskauden palkkojen tarkastelu tehtiin marraskuussa 2015. Palkkoja korotettiin 1.3.2016 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 9 sentin yleiskorotuksella. Samassa yhteydessä sovittiin taulukkopalkkojen, vuorolisien ja luottamusmiespalkkioiden korotuksista työllisyys- ja kasvusopimuksen määrittelemän 0,39 % verran.

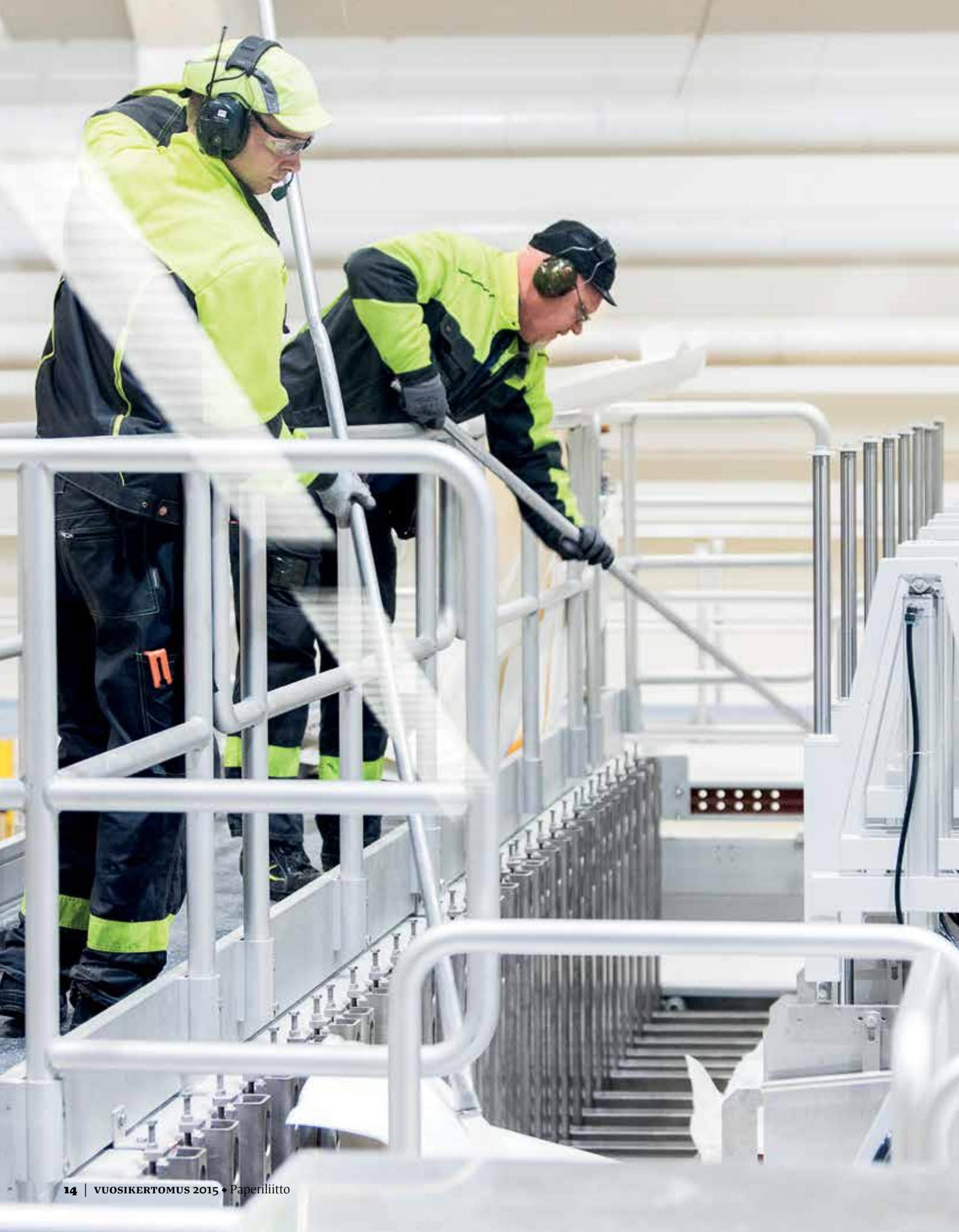
Amcor Flexibles Finland Oy:n työehtosopimus saatiin sovittua elokuussa 2015. Amcor Flexibles Finland Oy:n työehtosopimus on voimassa 7.9.2015–31.8.2018. Sopimuksen piirissä olevien työntekijöiden tuntipalkkoja korotetaan 1.3.2016 alkaen 9 senttiä tunnissa. Toisen vuoden palkan- korotukset toteutetaan 1.3.2017 alkaen kemian- ja paperiteollisuuden palkankorotusten keskiarvon mukaisesti.

Suomen Kerta Oy Kotkan tehtaiden työntekijöiden tuntipalkkoja korotettiin 1.7.2015 alkaen 0,4 % yleiskorotuksella. Kotkan tehtaiden työehtosopimuksen sopimuskausi on 1.3.2014–31.1.2017. Suomen Kerta Oy:ssä Imatran tehtailla noudatetaan Huhtamäki Foodservicen työehtosopimusta ja Suomen Kerta Oy Kotkan tehtaalla noudatetaan omaa talokohtaista työehtosopimusta.

Työllisyys- ja kasvusopimuksen mukainen toisen sopimuskauden palkkojen tarkastelu tehtiin joulukuussa 2015. Palkkoja korotettiin 1.1.2016 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta 10 sentin yleiskorotuksella. Samassa yhteydessä sovittiin taulukkopalkkojen, vuorolisien ja luottamusmiespalkkioiden korotuksista työllisyys- ja kasvusopimuksen määrittelemät 0,47 %.

←**Päivämies Pekka Kuhanen Kotkamillsin kierrätysmassalaitoksessa 20.3.2016. Paperiliitto-lehti kertoi suomalaisen Eagle Industriesin ostavan Kotkamillsin amerikkalaiselta OpenGate Capital -yhtiöltä.**

Kuva Jukka Koskinen



Työ- ja ympäristönsuojelu

Työsuojelun tavoitteena on taata työntekijöille turvalliset työolosuhteet sekä työkyvyn ylläpitäminen ja työssä jaksaminen.

Työelämän rakenteelliset muutokset aiheuttavat jatkuvasti haasteita työturvallisuudelle ja työhyvinvoinnille. Viime vuosina nämä muutokset ovat jatkuneet hyvinkin voimakkaina metsäteollisuudessa, niin että tästä jatkuvasta muutoksesta on tullut pysyvä olotila. Työn vaatimukset kasvavat, ja opittavaa siten on jatkuvasti.

Irtisanomisien ja lomautusuhkien jatkuva paine oli suurena haasteena työsuojelun ja työhyvinvoinnin parissa työskenteleville. Tässä muutostilanteessa tulee osata tunnistaa työpaikan niin fyysiset kuin henkiset vaaratekijät sekä arvioida riskit niin, että tilanne voidaan hallita. Työturvallisuustason nostamiseen ja uudenlaisen työturvallisuuskulttuurin luomiseen pyrittiin vaikuttamaan niin, että ne näkyvät selvinä muutoksina alan tapaturmaluvissa. Varsinainen työturvallisuuskulttuuri syntyy kuitenkin työpaikoilla työntekijöiden ja työnantajan hyvänä yhteistyönä. Tulokset hyvästä työturvallisuuskulttuurista heijastuvat suoraan sekä hyvään työelämän laatuun että työtuloksellisuuteen.

Työturvallisuuskeskuksen paperiteollisuuden työalatoimikunta (Paptat) toi esiin Metsäteollisuus ry:n ja Paperiliiton ry:n yhteisesti toteuttamassa ns. HYVIS -tutkimushankkeessa esille tulleet työhyvinvoinnin osatekijöitä sekä hyviä käytäntöjä.

Vuoden aikana toteutettiin ”Paperiliiton työsuojelutoiminta 2014–2017” -ohjelmaa.

Osallistuttiin SAK:n järjestämään 22. työympäristöseminaariin. Seminaarin aiheina oli mm. ”Voimavaroja työhön” ja ”Altistuminen työssä”. Seminaari oli ilmeisemmin viimeinen tässä muodossa.

Osallistuttiin Teollisuuden Palkansaajien työympäristötyöryhmän järjestämään ”Työhyvinvointi teollisuudessa” -seminaariin.

Osallistuttiin TTK:n Paperiteollisuuden työalatoimikunnan järjestämiin alueseminaareihin Tampereella ja Lappeenrannassa. Tämän kertaisen ajankohtaispäivä keskittyi vuorovaikutuksen ja läsnäolon sekä visuaalisuuden merkitykseen, joilla edesautetaan työturvallisuuden ja työtervey-

den parantamista työpaikoilla. Lisäksi tutustuttiin uusien yhdessä kehitettyjen työkalujen ja toimintatapojen käyttöönottoon sekä kuultiin kokemuksia projektin aikaisesta työturvallisuustyöstä.

Liiton työsuojelutoimintaa ohjasi osaltaan työsuojeluvaltuutetuille suunnattu työsuojelukysely. Kysely oli tällä kertaa ns. suppea versio ja se lähetettiin 109 työsuojeluvaltuutetulle. Kyselyn vastausprosentti oli 65. Aiempien kyselyjen tuloksiin verrattuna voidaan todeta, että etenkin lyhyihin poissaoloihin johtaneita tapaturmia sattuu edelleen liikaa. Lisäksi oli melun aiheuttamia ongelmia. Positiivisena asiana voidaan todeta, että omaa työpistettä tarkkaillaan ehkä paremmin kuin aiemmin. Tämä näkyy lisääntyneinä turvallisuushavaintoina.

Paperiteollisuuden turvallisuustyön työalatoimikunta (PAPTAT)

Työturvallisuuskeskuksen (TTK) paperiteollisuuden työalatoimikunta kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Lisäksi pidettiin työalatoimikunnan suunnittelupäivä. Työalatoimikunta järjesti perinteisesti ajankohtaispäivät Tampereella ja Lappeenrannassa.

Työalatoimikunnan työskentelyyn osallistui liiton toimistosta Hannu Ulenius sekä paperiliittolaisina jäseninä Seppo Jäntti os. 21 Kaukopää, Tapio Heikkinen os. 70 Valkeakoski ja Ilkka Rosen-dahl os. 4 Tampere.

Kuolemaan johtaneet työtapaturmat (TOT) 2015

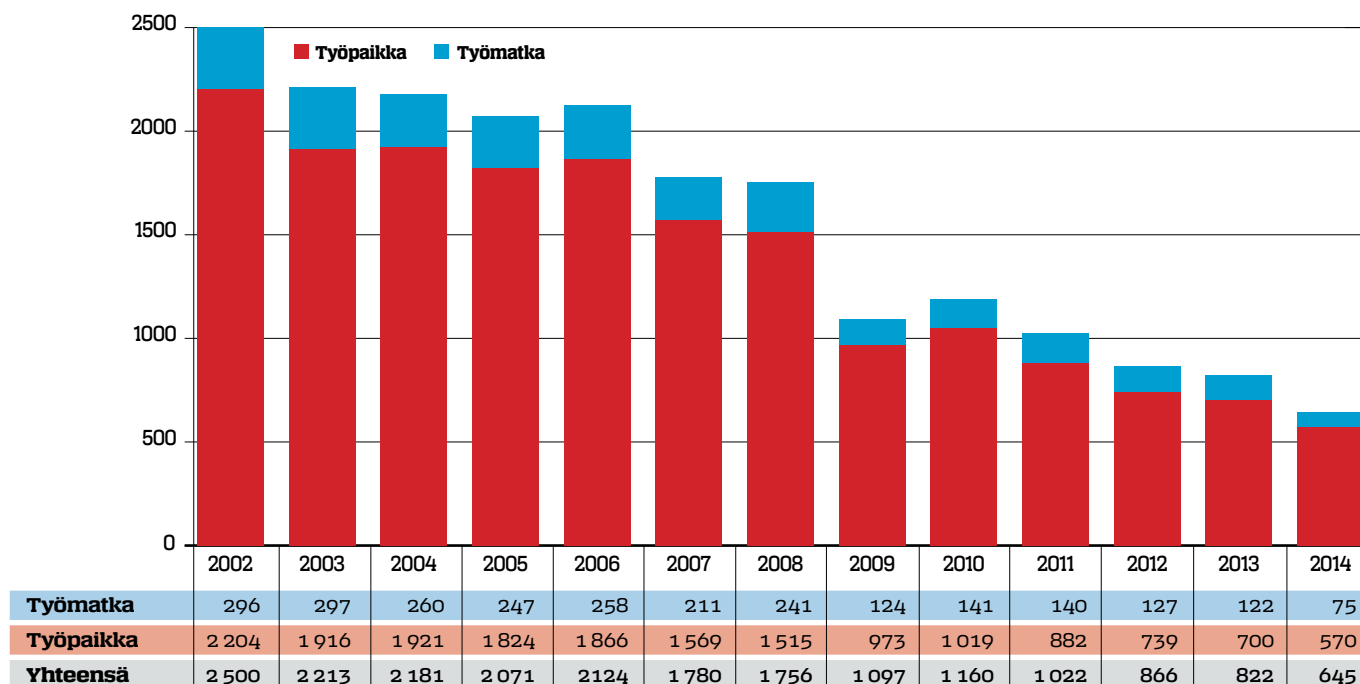
Tapaturmavakuutuslaitostenliitto (TVL) on tilastoinut kuolemantapauksia vuodesta 1985. TOT-tutkimnan periaatteita muutettiin ns. teematuokinnan suuntaan 2011. Paperiteollisuudessa ei satunut yhtään kuolemaan johtanutta työtapaturmaa vuonna 2015.

Työtapaturmat 2014

Toimialaluokituksen muunto vaikutti merkittävästi tilastointiin (vanhasta TOL 2002 luokituksesta luokitukseen TOL 2008). Vanhalla luokituk-

← Ari Munne ja Jukka-Pekka Mäntynen
UPM:n Kymin sellutehtaan kuivauskoneella 5.11.2015. Tehtaan laajennuksen yhteydessä kiinnitettiin erityistä huomiota työturvallisuuteen.

Kuva Jukka Koskinen

Työpaikka- ja työmatkatapaturmat sekä ammattitaudit massa- ja paperiteollisuudessa 2002–2014

sella oli tilastoaineistot sattumisvuoteen 2007 asti, ja uudelle luokitukselle on tehty konversiota menneiden vuosien aineistoon. Uuden luokituksen aineisto on käytettävissä alkaen sattumisvuodesta 1999.

Tästä aiheutuu se, että eri luokituksilla tehdyt tilastot voivat näyttää eri lukuja sattumisvuosille 1999–2007. Huomioitavaa on, että toimiala on vahingoittuneen henkilön työnantajan toimiala, yritykset saattavat sijoittua eri tavalla toimialoille eri luokituksissa.

Kun alla olevaa tilastoa tarkastellaan niin, että työtapaturmat suhteutetaan miljoonaa työtuntia kohden, jolloin tulee huomioiduksi myös

vähentynyt työntekijöiden määrä, niin luku vuonna 2013 oli 23,8 ja vuonna 2014 19,6.

Tällä kertaa on huomion arvoista se, että sattuneiden työtapaturmien sekä työmatkatapaturmien kappalemäärät kulkevat edelleen alenevaan suuntaan, mutta myös se, että suhteutettuna työtapaturmat miljoonaa työtuntia kohden päästiin ensimmäisen kerran alle kahdenkymmen eli luku oli 19,6. Olemme edelleen vuonna 2014 tapaturmaluvuissa alle teollisuuden keskiarvon, mitä on pidettävä hyvänä asiana.



Päivämies Jani Nuolimo näytti ergonomisia työasentoja Sappin Kirkniemen tehtaalla 5.10.2015. Kuva liittyi Paperiliitto-lehden juttuun.
 Kuva Vesa-Matti Väärä

Lakiasiat

Lakiasioiden määrä laski edelleen verrattuna vuoteen 2014. Vuoden aikana saatiin päätökseen normaalia suurempi määrä työturvallisuusrikoksia käsitellettä tapauksia. Koulutuksen osalta voidaan mainita vuoden 2015 loppupuolella ensimmäisen kerran järjestetty työturvallisuuslain uudistusta käsitellyt lyhytkurssi.

Oikeudenkäyntien jatkuvasti kohonneet kustannukset ovat johtaneet työnantajienkin lisääntyvään halukkuuteen sopia juttuja. Tätä voidaan pitää hyvänä kehityksenä jo pelkästään sen

vuoksi, että jäsenten oikeusturva toteutuu tällöin usein huomattavasti täysimittaista oikeudenkäyntiä nopeammin.

Sosiaalivakuutusasioissa jäsenten asioita hoidettiin erityisesti tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa sekä vakuutusosoikeudessa. Tältä osin valitusten määrään saattaa osaltaan vaikuttaa myös työssäkäyvän jäsenistön ikärakenteen muuttuminen.



Heikki Meriö, Pia Aavajoki, Aili Lempinen ja Vesa Hyytiäinen kahvitauolla Lempäälän Pyörlillä 7.1.2015.
Kuva Mika Kanerva



Hallinto

Liittovaltuusto

Liittovaltuuston jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat

Puheenjohtaja Ilkka Nokelainen os. 21 Kaukopää ja varapuheenjohtaja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto.

Varsinainen jäsen		Kertaa	Varajäsen		Kertaa
Pirkanmaan piiri					
Tienari Tapio	38	1	Ylimäki Janne	4	0
Honkala Harri	45	2	Petman Ari	50	0
Eronen Mika	2	2	Turunen Matti	38	0
Järvinen Vesa	75	2	Lehtonen Marko	70	0

Länsi-Suomen piiri					
Katavisto Jouni	42	1	Virtanen Seija	24	1
Hägglom Kari	3	1	Hanka Aki	89	0
Erkkilä Pekka	7	2	Salminen Petri	8	0

Etelä-Suomen piiri					
Lindholm Harri	87	2	Lemberg Pentti	87	0
Kauppinen Timo	83	2	Lehtonen Tino	54	0
Kärkkäinen Hannu	47	1	Peräkylä Ossi	39	2

Kymen piiri					
Ropponen Ville	17	1	Haanpää Jarmo	48	2
Pesonen Paavo	19	2	Salminen Ismo	85	0
Riipinen Petri	86	2	Punakivi Jari	15	0
Kiander Petri	81	2	Kasurinen Harri	81	0
Tuominen Sami	73	2	Wikström Janne	32	0
Ropa Tommi	73	1	Heikkinen Visa	73	1

Saimaan piiri					
Miettinen Kari	22	0	Väärä Jaakko	22	2
Kortelainen Harri	23	2	Virtanen Kimmo	23	1
Viskari Mika	25	2	Löppönen Paavo	25	0
Nokelainen Ilkka	21	2	Hulkko Arto	21	0

Keski-Suomen piiri					
Kallio Jari	11	2	Rautiainen Ismo	13	0
Alanen Tuomo	80	2	Kyrö Marja-Leena	77	0
Korteoja Harri	13	1	Peltonen Sirpa	80	0

Pohjois-Karjalan piiri

Voutilainen Jukka	14	2	Suni Pentti	88	0
Ahonen Eero	55	2	Happonen Leo	55	0
Kervinen Arto	30	1	Korkalainen Raija	88	1

Pohjois-Suomen piiri

Määttä Urho	41	2	Huhtakangas Juha	41	0
Simula Juhani	33	1	Halme Reima	33	1
Suomalainen Jouko	41	1	Berg Timo	41	1
Tyni Alpo	52	2	Luoto Marko	52	0

Yleisvarajäsenet:

Metsälä Sami os. 13 (1), Mattila Ilkka os. 81, Ovaska Tiina os. 21, Sihvola Kimmo os. 12, Kainu Keijo os. 77, Pötry Tero os. 44, Niskanen Timo os. 46, Bragge Tommi os. 19, Tapola Jussi os. 15, Paakkola Jari os. 43 Oulu (1), Tervo Timo os. 62 Tampere, Hirvinen Pertti os. 13 Äänekoski.
Kari Miettinen os. 22 1.5.2015 saakka ja 1.5.2015 alkaen Jaakko Väärä os. 22, Väärän varajäseneksi Sami Metsälä os. 13. Hannu Kärkkäinen os. 47 18.12.2015 saakka ja 19.12.2015 alkaen Ossi Peräkylä os. 39, Peräkylän varajäseneksi Ilkka Mattila, os. 81.

Liiton hallitus

Liiton hallituksen jäsenet ja kokouksiin osallistumiskerrat

Varsinainen jäsen	Osasto	Kertaa	Varajäsen	Osasto	Kertaa
Vanhala Petri	pj.	10	Luoto Timo	10	0
Käki Mirja	66	7	Lumikumpu Päivi	46	3
Virtanen Timo	5	9	Koivu Ahti	5	1
Surkka Kimmo	70	9	Salokivi Markku	70	1
Aitonurmi Jouko	42	9	Susi Pertti	7	1
Rikkilä Kari	44	10	Pehkonen Minna	55	0
Paajanen Jorma	77	10	Lampinen Mika	43	0
Ruotsalainen Veijo	52	7	Pajunen Esa	11	1
Leinonen Markku	15	9	Rimo Jukka	17	0
Untolahti Pasi	19	10	Mentula Hannu	85	0
Heikkilä Jari	4	9	Lindeman Veli-Matti	11	1
Pärnänen Kai	14	7	Pajuoja Mika	47	2
Kaikkonen Olli-Pekka	43	7	Itämies Ari	43	2
Siren Matti	81	10	Flink Kai	38	0

Yleisvarajäsenet:

Suhonen Timo os. 14, Gren Antti 44 (4), Manninen Pasi os. 52, Soikkeli Katja os. 21, Sihvonen Pasi os. 42, Virta Jukka os. 7, Valtonen Anu os. 22, Ylönen Veli-Matti os. 81, Pulli Timo os. 13, Soininen Aku os. 23, Rimpilä Harkki os. 86, Lehtonen Mika os. 2, Karhu Keijo os. 45 (2), Tanskanen Veikko os. 87, Mirja Käki os. 66 30.9.2015 saakka ja 1.10.2015 alkaen Päivi Lumikumpu os. 46.

Järjestötoiminta

→ Rauman osasto
42:een kuuluva Juha
Nieminen liiton moot-
toripyörätapahtumas-
sa 6.6.2015.

Kuva Eija Valkonen

Paperiliiton järjestötoiminnan päämääränä on järjestäytynyt, yhtenäinen ja osallistuva jäsenistö. Päämäärään pyrittiin mm. hyvällä edunvalvonnalla, koulutuksella sekä jäsenistöä aktivoivilla tapahtumilla. Järjestötoiminnan toteuttamisen lähtökohtana olivat liittokokouksen päätökset ja linjaukset sekä liiton painopisteet.

Jäsenten mielipiteitä kysyttiin sähköisesti huh-tikuussa. Tämän laatuaan neljännen jäsentutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa jäsenistön näkemyksiä siitä, miten työpaikan työolosuhteita tulisi kehittää ja miten Paperiliiton tulisi suunnata toimintaansa tulevaisuudessa.

Liittoyhteistyötyöryhmä jatkoi selvitystä mahdollisesta yhdistymisestä Metalliliiton ja TEAMin kanssa, ja mukaan yhdistymiskeskusteluihin tuli myös Puuliitto. Keskustelut neljän liiton yhdistämisestä yhdeksi teollisuusliitoksi etenivät vahvasti yhdistämisen suuntaan. Loppu vuoden aikana suunniteltiin yhdistymisen aikataulua ja aiesopimusta yhteistyön vankistamiseksi. Paperiliiton hallituksessa käytiin keskustelua yhdistymisen vaikutuksista mm. edunvalvonnan osalta.

Liitto järjesti aktiiveille ja koko jäsenistölle niin asiasisältöisiä kuin vapaa-ajankin tapahtumia. Jäsenille suunnattujen tapahtumien tavoitteena oli tavoittaa jäseniä niin, että he kiinnostuvat liiton ja ammattiosastojen toiminnasta.

Jäsenistölle suunnattuja omia tapahtumia olivat muun muassa:

- ▷ keilakisat
- ▷ motoristien kokoontumisajot
- ▷ jalkapallokisat
- ▷ kaksi Paperin pakkoloma – lomaviikkoa Vuokatin urheiluopistolla

Lisäksi paperiliittolaisia osallistui Työväen musiikkitapahtumaan sekä Kiljavan kesän harrastekursseille.

Aktiivien edunvalvontapäivät järjestettiin Helsingissä ja Jyväskylässä.

Koulutustoiminta

Paperiliiton ensisijaisena tehtävänä oli työntekijöiden palkka- ja työehtoja sekä sosiaalista turval-

lisuutta edistävien tavoitteiden ajaminen. Tämän lisäksi liitto pyrki vaikuttamaan yhteiskunnan kehitykseen alamme työpaikkojen turvaamiseksi. Paperiliitto toimi samanaikaisesti tämän hetken ja tulevaisuuden puolesta.

Paperiliiton koulutustoiminnan päämääränä oli osaavat luottamushenkilöt alamme työpaikoilla ja ammattiosastoissa. Tämä puolestaan tuki liiton päämäärää, joka oli hyvä edunvalvonta. Koulutuksen tehtävänä oli herättää kiinnostusta liiton toimintaan ja luoda sellaisia valmiuksia, että jäsen omalla toiminnallaan kykeni edistämään yhteisiä tavoitteita niin työpaikka-, ammattiosasto- kuin liittotasollakin.

Paperiliitto käytti ay-koulutukseen mm. Kiljavan opiston ja TSL:n palveluja. Koulutus jakautui ammattiosastojen toimihenkilöiden koulutukseen, luottamusmieskoulutukseen ja työsuojeluedustajien koulutukseen. Painopiste oli toimikautensa aloittaneiden luottamusmiesten peruskoulutuksella. Luottamusmiesten peruskurssseja järjestettiin kolme ja niillä pidettiin ns. liiton päivä, jossa keskityttiin alamme erityiskysymyksiin. Jatkokurssseja järjestettiin yksi. Erityinen painopiste kurssitarjonnassa oli teollisuusliittojen ns. kimppekursseilla.

Liitto tarjosi paikallisesti järjestettäviä lyhytkursseja ammattiosastoille myös perinteiseen tapaan. Kouluttajina toimivat liiton toimitsijat. Kurssit rakennettiin ammattiosastojen toiveiden mukaisesti liiton toiminnan merkittävimmiltä sisältöalueilta. Liitto toteutti yhdessä TSL:n kanssa liiton lakimiehen luentojen videoimista. Liiton lyhytkurssien kehittämistä osittain verkkokursseiksi jatkettiin.

Työehtosihteerit järjestivät palkkahallintojen koulutustilaisuuksia, jossa koulutettiin palkkahallinnon henkilöstöä paperiteollisuuden työehtosopimuksen määräyksiin ja tulkintoihin. Kiljavan opiston kursseille paperiliittolaisia osallistui seuraavasti:

- ▷ Liiton omat kurssit 450 kurssivuorokautta
- ▷ Yleiset kurssit 198 kurssivuorokautta
- ▷ Ns. kimppekurssit 60 kurssivuorokautta



Koulutuspolitiikka

Hallituksen koulutukseen kohdistuneet leikkaukset ja ammatillisen koulutuksen rakenteiden uudistaminen värittivät koko vuoden ajan koulutuspoliittista keskustelua. Pohdinnan alla olivat mm. se, mitkä ovat ammatillisen koulutuksen näkökulmasta merkittävimmät toimintaympäristön muutostekijät ja miksi, sekä millaisia vaatimuksia nämä tunnistetut muutostekijät asettavat ammatilliselle koulutukselle tai millaisia muutostarpeita ne luovat suhteessa nykyiseen ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Paperiliitolle on tärkeää, että työpaikalla tapahtuvan opiskelun muotojen tulisi muodostaa opiskelijan, työnantajan ja koulutuksen järjestäjän kannalta selkeä ja johdonmukainen kokonaisuus.

Paperiliiton koulutuspoliittisen toiminnan päämääränä oli alallemme tulevien ja nykyisten työntekijöiden oikeus ammatilliseen koulutuksen lähtökohdista riippumatta. Tavoitteena oli edistää ammatillisen aikuiskoulutuksen avulla jäsenten valmiuksia kohdata työelämän muutoksia ja siihen liittyvän monialaisen osaamisen vaatimuksia.

Näyttötutkinnot olivat merkittävä osaamisen todentamiskeino työssä käyville jäsenillemme.

Päämäärän saavuttamiseksi liitto vaikutti usealla eri taholla. Paperiliitolla oli edustus paperiteollisuuden-, prosessiteollisuuden-, kunnossapito- ja automaatioasentajan tutkintotoimikunnissa. Näissä tehtävänä oli tutkintojen hyväksyminen ja oppilaitosten järjestämissopimusten solmiminen sekä sen valvominen, että jokaisella tutkinnon suorittajalla oli yhtäläinen kohtelu oppilaitoksesta tai paikkakunnasta riippumatta. Näyttötutkintoina suoritettiin prosessiteollisuuden perustutkintoja 223 kappaletta ja osatutkintoja 12 kappaletta. Paperiteollisuuden ammattitutkintoja suoritettiin 39 kappaletta, erikoisammattitutkintoja 9 ja osatutkintoja 27 kappaletta.

Tasa-arvotoiminta

Vuoden alusta voimaan astuneessa uudistuksessa tasa-arvolaisissa sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellot laajennettiin koskemaan sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää. Laki velvoittaa viranomaisia, koulutuksen järjestäjiä ja työnantajia myös ennaltaehkäisemään tätä syrjintää. Syrjintäkieltoa selkeytettiin myös niin, että syrjintä on kielletty riippu-

matta siitä, perustuuko se syrjintää kohdannutta henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan syyhyn (ns. läheissyrjintä) ja riippumatta siitä, perustuuko se tosiseikkaan tai oletukseen (ns. oletettu syrjintä). Tasa-arvolain muutokset ovat osa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakien kokonaisuudistusta. Tästä uudistuksesta pidettiin lyhytkurseja erälle ammattiosastoille.

Paperiliittolaisille naisille järjestettiin viikonloppukurssi Joutsenossa. Suosittu kurssi täyttyi heti, ja sille osallistui 54 työssä käyvää jäsentä. Kurssilla käsiteltiin mm. tasa-arvolain uudistusta; tavoitteena oli aktivoida naisia ammattiosastojen toimintaan mukaan.

Nuorisotoiminta

Paperiteollisuuden ammatillisiin koulutuspaikkoihin hakeuduttiin edelleen vähänlaisesti, aloitettava ammattiluokkia oli alle kymmenessä oppilaitoksessa. Vierailimme syksyn aikana kaikkien aloittaneiden opiskelijoiden koululuokilla. Opiskelijat liittyivät Paperiliiton oppilasjäseniksi ja he saivat heille määritellyt jäsenedut liittymisensä myötä, samalla heille kerrottiin työelämän keskeistä pelisäännöistä kuten luottamusmiesjärjestelmästä ja työsuhteen ehdoista. Opiskelijat suorittavat kolmen vuoden aikana koulutukseen kuuluvan puolen vuoden työssäoppimisjakson alan työpaikoilla.

Paperiliitto on opiskelijajärjestö SAKKI ry:n jäsenjärjestö. SAKKI ry on toisen asteen opiskelijoiden edunvalvontajärjestö, järjestö vaikuttaa valtakunnan päätöksentekijöihin ja auttaa opiskelijoita ongelmatilanteissa. SAKKI tarjoaa myös jäsenyytensä myötä opiskelijoille suunnattuja jäsenetuja, Paperiliitto kustansi jäsenkortin kaikille sitä halunneille oppilasjäsenilleen.

Vientiteollisuuden ammattiliitot ja vastaavat työnantajaliitot ovat olleet mukana yhteisessä vientiteollisuus tutuksi -projektissa, projektin tavoite on herättää peruskoulunsa päättävien kiinnostusta vientiteollisuuden ammatteihin. Peruskoululaisille ja heidän vanhemmilleen on järjestetty tilaisuuksia joissa on tutustutettu alan koulutusvaihtoehtoihin, myös oppilaanohjaajille on järjestetty omia tilaisuuksia. Porvarihallituksen esitettyä EK:n tavoittelemia työelämäheikennyksiä lakiteitse, päättivät Paperiliitto ja Metalliliitto vetäytyä yhteistyöstä toistaiseksi.

Paperiliitto järjesti kuluneena toimintavuonna myös erilaisia liittotapahtumia, vapaa-aikapainotteisissa tapahtumissa oli mukana ilahduttavasti myös nuorempaa jäsenkuntaa. Tilaisuuksilla on vakiintunutta kysyntää ja palaute tilaisuuksista oli hyvää, tilaisuudet toimivat vaihtoehtoisina osallistumismuotoina liittotoimintaan rivijäsenille sekä aktiiveille.

Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys ry:n Tatsin toiminta on vakiintunut, työttömyyden yhä lisääntyvä määrä puoltaa toiminnan olemassaoloa. Tatsin tarjoamille virkistys- ja teemalomille ovat oikeutettuja myös lomautetut nuoret jäsenet. Tatsi markkinoi lomiaan internetissä sekä omassa kaksi kertaa vuodessa ilmestyvässä lehdessään. Paperiliitto on tilannut lehden kaikille alle 35-vuotiaille jäsenille kotiin kannettuna, jotka ovat työttömänä tai lomautettuna.

Lomatoiminta

Paperiliitto tarjosi vuonna 2015 jäsenilleen monipuolista lomatoimintaa. Lomia oli tarjolla työssä oleville, työttömille, lapsiperheille ja eläkeläisille. Paperiliitolla on kolme omaa lomapaikkaa: Särkellä Särkisalossa, Purala Jaalassa ja Törmälä Kuusamossa. Vuoden 2014 kesäkuusta alkaen Paperiliiton lomapaikat muuttuivat maksullisiksi.

Paperiliitto omistaa Holiday Clubin lomaosakkeita, jotka ovat kaikkien paperiliittolaisten vuokrattavissa. Huoneistoja on Vuokatin Katinkullassa, Punkaharjulla, Saariselällä, Lappeenrannan Saimaalla ja Tampereella.

Paperiliitto järjesti vuonna 2015 oman hyvinvointiloman Vierumäen urheiluopistolla. Haettavina olevia jaksoja oli kaksi.

Paperiliitto myönsi 55 vuotta täyttäneille pitkäaikaisille jäsenilleen veteraanilomaedun. Etu oikeutti neljän yön maksuttomaan majoitukseen Keurusharjun loma-asunnoissa sekä 100 euron arvoiseen lomaseteliin, jolla on voinut ostaa palveluja hotelli Keurusselässä. Vaihtoehtoisesti hakija saattoi valita Holiday Clubin 100 euron lahjakortin.

Paperiliitto osallistui SAK:n, TUL:n ja Kisakeskuksen järjestämälle perinteiselle Pohjantähti-leirille tukemalla perheiden osallistumista leirille.

Ohjattuja lomia tarjottiin yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa. Lomajärjestöjen lomat ovat Raha-automaattiyhdistyksen tukemaa toi-

mintaa, joille osallistujat valitaan taloudellisin ja sosiaalisin perustein. Lopulliset valinnat lomalle valituista tekee aina ao. lomajärjestö. Paperiliiton kautta oli mahdollista hakea kolmelle työttömien jaksolle, neljälle ohjatulle lapsiperheiden lomajak-solle ja neljälle eläkeläisten lomalle.

Paperiliitto maksoi omien työttömien jäsentensä omavastuuosuuden työttömille suunnatuille jaksolle.

Jäsenalennuksia Paperiliiton jäsenille tarjosi vuonna 2015 mm. Hotelli Levitunturi, Imatran kylpylä, Mäntän klubi, Restel, Tallink Silja, Suomi Camping, Yyterin kylpylä, Kylpylähotelli Peurunka ja Hotelli Tallukka.

PHT ry. järjesti 1.askel -hyvinvointijaksoja aikuisille ja lapsiperheille. 1.askel toiminta ei ole lomatoimintaa vaan osallistujien terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävää toimintaa, jonka tarkoituksena on innostaa palkansaajia liikkumaan ja pitämään huolta terveydestään ja jaksamisestaan. Toimintaa tuetaan Raha-automaattiyhdistyksen varoista. PHT ry suoritti myös osallistujien valinnat.

Paperiliitto markkinoi loma- ja hyvinvointijaksoja ja jäsenalennuksia Paperiliitto-lehdessä, liiton nettisivuille sekä Facebookissa. Osastojen loma-asioiden hoitajille laitetaan muistutuksia haettavina olevista jaksoista muutaman ker-ran vuodessa.

Liiton jäsenyydet

Liitto oli jäsenenä seuraavissa kotimaisissa yhteisöissä:

- ▷ Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.
- ▷ Terveystieteiden edistämisseura
- ▷ Työväenperinne ry
- ▷ Kansan sivistystyön liitto ry
- ▷ Työväen Sivistysliitto TSL ry
- ▷ Suomen ammattiliittojen lomajärjestö SAL ry
- ▷ Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry
- ▷ Suomen ammattiin opiskelevien keskusliitto SAKKI ry
- ▷ Palkansaajien tutkimuskeskus
- ▷ Palkansaajien opintoyhdistys ry
- ▷ Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys – TATS ry
- ▷ Palkansaajalehdet PALE ry

Liitto kuului kertomusvuoden aikana seuraaviin kansainvälisiin järjestöihin:

- ▷ Kansainvälinen Tehdastyöväen Federaatio IndustriALL Global Union
- ▷ Euroopan Tehdastyöväen Federaatio IndustriALL European Trade Union
- ▷ Pohjoismaiden Teollisuustyöntekijät IN

SAK:n valtuuston paperiliittolaiset jäsenet kaudella 2011–2016

- ▷ Iikka Nokelainen Kaukopää 21, varajäsenet Esa Pajunen Jämsänkoski 11, Timo Suhonen Varkaus 14
- ▷ Jorma Paajanen Äänekoski 77, varajäsenet Marja-Leena Kyrö Äänekoski 77, Katja Soikkeli Kaukopää 21
- ▷ Jouko Aitonurmi Rauma 42, varajäsen Ahti Koivu Mänttä 05
- ▷ Juhani Simula Kemi 33, varajäsen Olli-Pekka Kaikkonen Oulu 43
- ▷ Veli-Matti Lindeman Jämsänkoski 11, varajäsenet Petri Salminen Rauma 08, Irene Limola Lempäälä 75

SAK:n hallitus

SAK:n hallituksen varsinaisena jäsenenä Petri Vanhala ja henkilökohtaisena varajäsenenä Juhani Siira sekä Timo Byman.

SAK:n hallituksen asettamiin asiantuntijaryhmiin kuuluvat henkilöt

- ▷ Sopimusvastaavat Markku Häyrynen
- ▷ Juristit Juha Koivisto ja Jouni Salminen
- ▷ Sosiaalipoliittiset asiantuntijat Markku Häyrynen
- ▷ Kansainväliset asiantuntijat Esa Kaitila
- ▷ Työsuojeluvastaavat Hannu Ulenius
- ▷ Työelämän tutkijat ja kehittäjät Esa Kaitila
- ▷ Ay-koulutusvastaavat Päivi Turtiainen
- ▷ Tasa-arvovastaavat Päivi Turtiainen
- ▷ Koulutuspoliittiset asiantuntijat Päivi Turtiainen
- ▷ Maahanmuuttopolitiittinen työryhmä Hanna-Kaisa Siimes
- ▷ Talous- ja elinkeinopolitiittiset asiantuntijat Esa Kaitila
- ▷ Ilmasto- ja energiatyöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Omistajapolitiikan työryhmä Petri Vanhala
- ▷ Viestintävastaavat Eija Valkonen ja Eeva Eloranta-Jokela
- ▷ Järjestövastaavat Juhani Siira ja Markku Lihavainen
- ▷ Nuorisovastaavat Markku Lihavainen
- ▷ Talousvastaavat Markku Leppänen
- ▷ Tietohallintovastaavat Päivikki Wesslin

SAK:n eri työryhmiin ovat kertomusvuoden aikana kuuluneet:

- ▷ SAK – EK tilastolautakunta Esa Kaitila varajäsenenä

Muut yhteisöt

- ▷ Teollisuuden Palkansaajien neuvottelukunta (TP) Petri Vanhala varsinaisena jäsenenä ja Timo Byman varajäsenenä
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) sopimuspoliittinen työryhmä Markku Häyrynen
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) yhteistoimintaryhmä Markku Lihavainen
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) työ- ja ympäristönsuojelutyöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Teollisuuden Palkansaajien (TP) elinkeinopolitiittinen työryhmä Esa Kaitila
- ▷ SAK:n koulutussäätiön hallitus Päivi Turtiainen varsinaisena jäsenenä ja Markku Leppänen varajäsenenä
- ▷ Suomen ammattiliittojen solidaarisuuskeskuksen (SASK) hallituksen jäsenenä Päivi Turtiainen

- ▷ Suomen ammattiliittojen lomajärjestö SAL ry:n valtuusto Hanna-Kaisa Siimes, varajäsenenä Päivi Turtiainen, hallituksen jäsen Markku Häyrynen
- ▷ Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT:n hallituksen varajäsen Hanna-Kaisa Siimes
- ▷ Eläkelautakunnan varajäsen Markku Häyrynen
- ▷ Vakuutusyhtiö Kalevan hallintoneuvosto Petri Vanhala
- ▷ Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallituksen varajäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Työeläkevakuutusyhtiö Varman eläkeasiain neuvottelukunnan jäsen Juhani Siira
- ▷ Työeläkevakuutusyhtiö Varman hallintoneuvoston jäsenenä Ilkka Nokelainen
- ▷ Työeläkevakuutusyhtiö Varman vakuutettujen neuvottelukunnan jäsenenä Timo Virtanen ja Kai Kolho
- ▷ Koulutusrahaston hallintoneuvosto varajäsenenä Petri Vanhala
- ▷ Kemiallisen metsäteollisuuden koulutusjohtokunta Petri Vanhala
- ▷ Metsäneuvosto Timo Byman varsinaisena jäsenenä ja Juhani Siira varajäsenenä
- ▷ Palkansaajien tutkimuslaitoksen edustajisto Jouni Salminen varaedustajana
- ▷ Levin Matkailukeskuksen hallitus Juhani Siira varsinaisena jäsenenä sekä Markku Leppänen varajäsenenä
- ▷ Ylläksen Terveysshotellin hallitus Petri Vanhala puheenjohtajana, hallituksen jäsenenä Markku Leppänen ja Juhani Siira
- ▷ Välimiesoikeus Ilkka Nokelainen ja Timo Byman varsinaisina jäsenenä sekä Juhani Siira ja Jouko Suomalainen os. 41 Veitsiluoto varajäsenenä
- ▷ Prosessiteollisuuden tutkintotoimikunta Päivi Turtiainen
- ▷ Paperiteollisuuden tutkintotoimikunta Päivi Turtiainen
- ▷ Automaatioasennuksen tutkintotoimikunta Esa Pajunen
- ▷ Kemian alan sekä paperi- ja puualankoulutustoimikuntaan Päivi Turtiainen varajäsenenä
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TTK) paperiteollisuuden työalatoimikunta (PAPTAT) Hannu Ulenius, Seppo Jäntti os. 21 Kaukopää, Tapio Heikkinen os. 70 Valkeakoski ja Ilkka Rosendahl os. 4 Tampere
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TTK) teollisuusryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Työturvallisuuskeskuksen (TVL) teollisuusryhmän puheenjohtajana Hannu Ulenius
- ▷ Tapaturmavakuutuslaitosten liiton työpaikkaonnettomuuksien tutkintaryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Hengityслиitto Heli ry:n asbestityöryhmä Hannu Ulenius
- ▷ Vakuutusosoikeus Juha Koivisto varajäsenenä
- ▷ Työneuvoston varajäsenenä Jouni Salminen 31.3.2015 saakka
- ▷ Metsäalan Strateginen Ohjelma (MSO) Petri Vanhala ja Esa Kaitila
- ▷ IndustriALL Europan hallituksen jäsenenä Petri Vanhala
- ▷ IndustriALL Europan teollisuuspoliittinen komitea Petri Vanhala
- ▷ IndustriALL Europan sosiaalidialogikomitea Esa Kaitila
- ▷ IndustriALL Europan yrityspoliittinen komitea Markku Lihavainen
- ▷ Pohjoismaiden teollisuustyöntekijöitä edustavan IN:n hallitus Petri Vanhala
- ▷ IN:n yhteistoimintaryhmä Esa Kaitila
- ▷ IN:n työympäristöpoliittinen verkosto Hannu Ulenius
- ▷ IN:n sopimuspoliittinen verkosto Markku Häyrynen
- ▷ IN:n yrityspoliittinen verkosto Markku Lihavainen
- ▷ IN:n koulutuspoliittinen verkosto Päivi Turtiainen
- ▷ IN:n teollisuuspoliittinen verkosto Esa Kaitila
- ▷ Ylläksen Terveysshotelli Oy – toimitusjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Keurusharju – toimitusjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Mannerheimintie 103 b – hallituksen puheenjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Rondo – hallituksen puheenjohtaja Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Paasivuorenkatu 4-6 – hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Airport Plaza Business Park – hallituksen jäsen Markku Leppänen
- ▷ Kiinteistö Oy Plaza Park – hallituksen jäsen Markku Leppänen

→ Paperiliiton naisten
hyvinvointikurssi, Lap-
peenranta 26.9.2015.
Kurssilla oli kaikkiaan
noin 50 osallistujaa.

Kuva Mikko Nikkinen





Viestintä

→ → Hiomonhoitaja Matti Kaarre oli mallina Paperiliitto-lehden taukojumbassa. Stora Enson Veitsiluodon tehdas 25.5.2015.

Kuva Susanna Chazalmarin

→ Paperiliitto-lehti ilmestyi kymmenen kertaa.

Paperiliiton Facebook-sivut otettiin käyttöön helmikuussa. Facebook-sivuilla julkaistiin ajankohtaisia liittoa ja jäsenetuja koskevia uutisia. Näin saatiin välitettyä aiempaa laajemmin tietoa jäseneduista, kampanjoista ja hakuaajoista.

Viestinnän tavoitteet muuttuivat kesken vuoden työmarkkinatilanteen takia. Viestinnän resurssit keskitettiin seuraamaan, miten maan uusi hallitus aikoi toteuttaa työelämää koskevia suuria muutoksia. Paperiliitto toi nettisivuillaan ja viesteissään jäsenistölle esiin liiton näkökulmaa samaan aikaan, kun työmarkkinakeskusjärjestöt yrittivät useaan kertaan neuvotella maahan yhteiskuntasopimusta. Palkansaajiin kohdistuvat työelämän pakkolakien uhka ei syksyn mittaan poistunut, eikä työmarkkinoilla saavutettu sopimusta, jolla lakien valmistelun eteneminen olisi pysäytetty.

Syyskuun 18. päivänä Helsingissä pidettyyn palkansaajien yhteiseen Stop-mielenilmaukseen osallistui noin 800 paperiliittolaista. Liitto tarjosi jäsenilleen soppatykkiaamiaisen ja siirtyminen mielenilmaukseen tapahtui yhteiskulkueena. Liitosta lähetetyt viestit ja tehokas ohjeistus sai pikaisella aikataululla ammattiosastot liikkeelle ja osallistumaan tapahtumaan.

Liiton uudistunut nettisivusto oli käytössä toista vuotta. Nettisivujen päivittäjille järjestettiin koulutustilaisuudet toukokuussa ja joulukuussa. Vuoden lopussa liiton nettisivupalvelua käytti 33 osastoa.

Viestintä avusti tiedotusvälineitä haastateltavien ja asiantuntijoiden etsimisessä sekä välitti niille taustatietoja liitosta ja alasta.

Paperiliitto-lehti

Paperiliitto-lehti jatkoi tavoitteidensa mukaan huolella suunniteltujen ja laadukkaiden juttujen tekemistä. Valokuvien tasoon ja puhuttelevuuteen kiinnitettiin edelleen paljon huomiota. Juttuihin etsittiin numero numerolta uusia näkökulmia ja toteutustapoja. Etenkin pääjutuissa haluttiin tuoda jäsenten henkilökohtaisten tarinoiden kautta esiin vaikeitakin aiheita. Haastateltavien etsimiseksi toimitus hyödynsi myös liiton Facebook-sivuja.

Paperiliitto-lehti kertoi ajankohtaisesti liitossa tehtyjen kyselyiden tuloksista. Sekä työsuojelukyselyn että jäsenkyselyn tuloksia voitiin hyödyntää usean muunkin uutisaiheen yhteydessä.

Lehti painetaan Forssa Printissä Forssassa. Lehdessä käytettävä paperi valmistetaan Stora



Enson Veitsiluodon tehtailta. Lehden taittotyö os-tettiin Taitengrafia Ky:n Reima Kankaalta.

Lehden levikki oli noin 39 000 kappaletta. Vuosikerrassa oli yhteensä 368 sivua.





Kansainvälinen toiminta

Paperiliiton kansainvälistä toimintaa hoidetaan erilaisten kansainvälisten organisaatioiden kautta sekä suoraan kahdenvälisesti. Paperiliiton kansainvälistä edunvalvontaa ohjaavat liiton kansallisen edunvalvonnan linjaukset. Kansainvälinen toiminta on rajat ylittävä jatkumo liiton kansallisille linjauksille ja arvomaailmalle.

Kasainväliset järjestöt

Kansainvälisissä järjestöissä ja verkostoissa toimimisen tarkoituksena on edistää työelämän perusoikeuksien toteutumista ja valvoa teollisuuden alamme työpaikkojen toimintaedellytyksiä erityisesti EU:ssa harjoitettavan poliittisen päätöksen teon seurauksilta.

IndustriALL Global Unionissa toimittiin maailmanlaajuisella tasolla ja IndustriALL European Unionissa maanosamme tasolla. Pohjoismaisella tasolla työskentely tapahtui Nordic-IN:ssä ja sen työryhmissä. Näistä kaikista on luettelo kohdassa Paperiliiton edustukset/muut yhteisöt.

Solidaarisuustoiminta

Paperiliiton solidaarisuustoiminnan päämääränä olivat oikeudenmukaiset työehdot ja kohtuulliset

elinolosuhteet alan erityisesti suomalaisomisteisten konsernien työntekijöille kolmansissa maissa. Kehitysyhteistyöhankkeita toteutettiin yhdessä SASKin kanssa ja niillä tuettiin veljesliittoja järjestäytymisessä sekä työelämän perusoikeuksien ja ay-oikeuksien ja liittorakenteiden kehittämisessä.

Solidaarisuushankkeiden tavoitteena oli luoda vahvoja ammattiliittoja ja osastoja, jotka kykenevät valvomaan jäsentensä etuja ja edistää ylipäättään maansa työelämän muutoksia oikeudenmukaisempaan suuntaan.

Hankkeiden osalta toimintavuosi näyttää olleen murroskohta. Etelä-Amerikassa lopetettiin pitkäaikaista toimintaa ja saatettiin loppuun hanketta Uruguayssa. SASKin toiminta suuntautuu valtion tekemien linjausten vuoksi kaikkein köyhimpiin maihin, ja uutena kohdemaana Paperiliitolle on kehittynyt metsäteollisuusmaa Mosambik.

EWC-toiminta

Eurooppalaista konserniyhteistyötä (EWC) tehtiin yhteistyössä Teollisuuden Palkansaajien yhteistoimintatyöryhmän kanssa. Metsä Tissuen EWC-sopimus uudistettiin vastaamaan uuden EWC-direktiivin ja lain vaatimuksia.

← Operaattori Carol Cóceres, UPM:n Fray Bentosin tehdas Uruguayssa 24.2.2015.

Kuva Santiago Massarovi

Toimisto ja henkilökunta

Liiton toimisto oli Helsingissä osoitteessa
Paasivuorenkatu 4–6 A.

Liiton palveluksessa olivat kertomusvuoden aikana:

Vanhala Petri
Siira Juhani
Byman Timo
Leppänen Markku
Eloranta-Jokela Eeva
Häyrynen Markku
Kaitila Esa
Kaukonen Riitta
Kautto Juho
Koivisto Juha
Laakso Sami
Lihavainen Markku
Salminen Jouni
Turtiainen Päivi
Ulenius Hannu
Valkonen Eija

Toimistotyöntekijät

Koskinen Minna
Kontinen Riitta
Laine Susann
Levosalo Leila
Nikkilä Sari
Paloniemi Anna
Pietikäinen Päivi
Siimes Hanna-Kaisa
Siira Kirsi
Tirinen Tuija
Wesslin Päivikki

Puralan valvonta- ja huolintatehtävissä toimi Riku Valve. Törmälän valvonta- ja huolintatehtävissä Pekka Kovanen ja Maini Kovanen. Särkisalonsalov valvonta- ja huolintatehtävissä Osmo Koste ja Terhi Palin. Mickoksen valvonta- ja huolintatehtävissä Sten Ståhls.

Toimitsijoiden ja toimistohenkilökunnan pääluottamusmiehenä oli Markku Häyrynen. Työsuo-
jeluvaltuutettuna oli Kaisu Björk.

Työvaliokunta

Työvaliokuntaan kuuluivat Petri Vanhala puheenjohtajana, Juhani Siira, Markku Leppänen, Ilkka Nokelainen, Veijo Ruotsalainen, Jorma Paajanen, Timo Byman, Olli-Pekka Kaikkonen, Jari Heikkilä. Jäsenistön edustajien varajäsenenä työvaliokunnassa olivat Mirja Käki 30.9.2015 saakka sekä 1.10.2015 alkaen Kari Rikkilä ja Kai Pärnänen sekä toimistojen edustajien varamiehinä Markku Häyrynen ja Sami Laakso. Työvaliokunnan sihteerinä toimi Riitta Kontinen.

Tilintarkastus

Tilintarkastajina toimivat Lotta Kauppila ja Pasi Puranen.

Jäsenet

Työssä käyvät ja työmarkkinoiden käytössä olevat jäsenet 2015

Osasto	Jäseniä	Osasto	Jäseniä
2 Nokia	220	43 Oulu	837
3 Kaskinen	93	44 Lauritsala	691
4 Tampere	339	45 Valkeakoski	406
5 Mänttä	484	46 Helsinki	73
7 Kauttua	386	47 Lohja	142
8 Rauma	136	48 Sunila	193
10 Pori	121	49 Helsinki	28
11 Jämsänkoski	503	50 Tampere	195
12 Jyväskylä	60	51 Kajaani	152
13 Äänekoski	429	52 Pietarsaari	630
14 Varkaus	408	54 Tervakoski	268
15 Inkeroinen	637	55 Kuopio	184
16 Karhula	72	57 Juankoski	117
17 Kotka	330	59 Valkeakoski	101
18 Summa	81	62 Tampere	64
19 Kuusankoski	613	66 Hämeenlinna	388
21 Kaukopää	1126	70 Valkeakoski	339
22 Tainionkoski	222	73 Karhula	121
23 Joutseno	223	75 Lempäälä	89
24 Turku	60	77 Äänekoski	244
25 Simpele	315	78 Lieksa	90
26 Kaavi	35	80 Kaipola	491
30 Pankakoski	192	81 Heinola	353
32 Pyhtää	64	83 Toukola	40
33 Kemi	401	84 Kemijärvi	15
35 Myllykoski	231	85 Kuusanniemi	301
37 Kotka	39	86 Lahti	188
38 Kyröskoski	275	87 Kirkniemi	502
39 Loviisa	39	88 Uimaharju	231
41 Veitsiluoto	769	89 Tiukka	38
42 Rauma	594	Yhteensä	17008

Tilinpäätös

Toimintakertomus

Paperiliitto r.y:n talous on pysynyt vakaana tilikauden aikana. Varsinaisen toiminnan tulos oli 8,34 prosenttia parempi kuin talousarviossa ennustettiin. Toimintakulut tilivuonna olivat 6 986 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen vuoteen nähden 18 prosenttia.

Jäsenmaksutuottoja (netto) liitto sai 3,8 % vähemmän kuin talousarviossa ennustettiin. Toteutuneita jäsenmaksutuottoja oli 0,64 prosenttia enemmän verrattuna edelliseen vuoteen.

Varsinaisentoiminnan kulujäämä oli noin -6 839 tuhatta euroa. Jäsenmaksutuotot eivät kattaneet toiminnasta aiheutuneita kuluja. Tuottojäämä (-1 386 tuhatta euroa) oli kuitenkin 26 prosenttia parempi kuin talousarviossa ennustettiin ja edelliseen vuoden tuottojäämään (-2 305 tuhatta euroa) verrattuna 40 % parempi.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli 2 441 tuhatta euroa, joka oli 146 tuhatta euroa parempi kuin talousarviossa ennustettiin. Liiton sijoitustoiminta on hajautettu sekä vuokraustoimintaan että arvopapereihin. Kiinteistötoiminnan tuotot olivat 1 381 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen vuoteen 956 tuhatta euroa. Tämä selittyy Kiinteistö Oy Plaza Preston myynnistä loppuvuonna 2014. Tuotot arvopapereista olivat 1 149 tuhatta euroa, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 510 tuhatta euroa. Maatilat tuottivat 375 tuhatta euroa ja muut sijoitustuotot 2 266 tuhatta euroa, lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna 1 500 tuhatta euroa. Tämä selittyyneen aktiivisesta arvopaperikaupoista. Muut sijoitustuotot sisältävät arvopaperijaksotuksen 47 tuhatta euroa.

Kiinteistöjen vuokraustoiminnan kulut, vastikkeet ja arvopapereiden hoitokulut ovat sisällytetty sijoituskuluihin. Tilivuonna alaskirjattiin Koy Paasivuorenkatu 4-6 osakkeiden kirjanpitoarvosta 1 714 tuhatta euroa. Osakkeet myytiin tammikuussa 2016.

Tuotot ja kulut kehittyivät seuraavasti

VARSINAINEN TOIMINTA	TP 2015 t. euroa	TP 2014 t. euroa	Ero t. euroa	Muutos %
Toimintatuotot	147	314	-167	-53
Henkilöstökulut	-2 959	-3 103	144	-5
Poistot	-343	-850	506	-60
Toimitilakulut	-187	-219	32	-15
Järjestökulut	-894	-1 026	132	-13
Toimistokulut	-972	-1 017	45	-4
Jäsenmaksukulut	-607	-595	-11	2
Jäsenetuudet	-955	-1 139	184	-16
Muut toimintakulut	-68	-87	19	-22
Varsinaisentoiminnan kulujäämä	-6 839	-7 723	884	-11
Varainhankinta	5 452	5 418	35	1
Sijoitustoiminta	2 441	2 038	403	20
TILIKAUDEN TULOS	1 054	-267	1 321	-495

Henkilökulut vähentyivät tilivuonna 144 tuhatta euroa (5%). Palkkakulut vähentyivät tilivuonna 18 tuhatta euroa (1%). Palkkiot ja ansionmenetykset lisääntyivät 11 tuhatta euroa (5%). Eläkekulut vähentyivät 122 tuhatta euroa (24,4%). Muut henkilöstökulut pysyivät lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna, lisäystä kolme tuhatta. Eläkekulujen vähennys selittyy eläkevastuuvelan vähenemisellä.

Toimitilakulut vähentyivät tilivuonna 14,7 prosenttia. Järjestökulut vähentyivät 12,7 prosenttia edelliseen tilivuoteen verrattuna. Tämä selittyy käyttöomaisuuskiinteistön vastikekulujen palautuksella. Toimistokulut vähentyivät tilivuonna 4,41 prosenttia. Jäsenmaksut eri järjestöille lisääntyivät kaksi prosenttia, johtuen kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksujen korotuksesta. Jäsenetuuudet vähentyivät tilivuonna 16 prosenttia, johtuen toimintakiinteistöjen ylläpitokorjauksista vuonna 2014 sekä maksullisista yöpymisistä. Muut toimintakulut vähentyivät tilivuonna 22 prosenttia, johtuen matkakulujen vähentymisellä. Poistojen suuri ero edelliseen tilivuoteen verrattuna (vähennystä 60%) selittyy edellisen vuoden Törmälässä puretun kiinteistön romutuksesta käyttöomaisuuskirjanpidossa.

Varsinaisen toiminnan kulujäämä vähentyi 11 prosenttia, vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 884 tuhatta euroa ja talousarvioon verrattuna 697 tuhatta euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos parani 20 prosenttia, 403 tuhatta euroa. Tulos oli 6,3 prosenttia parempi kuin mitä talousarviossa ennustettiin. Tilivuonna alaskirjattiin käyttöomaisuusosakkeista 1 717 168,71 euroa sekä osakkeista, joiden markkina-arvo alitti hankinta-arvon, 132 384 euroa.

Tilikauden ylijäämä 1 054 489,96, joka on 1 321 252,68 euroa edellistä vuotta parempi.

Tase-erät kehittyivät seuraavasti

	TP 2015 t. euroa	TP 2014 t. euroa	Ero t. euroa	Muutos %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat	77 733	75 239	2 494	3
Vaihtuvat vastaavat	14 103	15 676	-1 573	-10
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	89 651	88 597	1 054	1
Vieras pääoma, pitkäaikainen	67	196	-129	-66
Vieras pääoma, lyhytaikainen	2 117	2 122	-5	0

Pysyvissä vastaavissa 2,5 miljoonan euron lisäys johtuu arvopaperisijoituksista.

Vaihtuvissa vastaavissa vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna on noin 1,5 miljoonaa euroa.

Oma pääoma lisääntyi tilikauden ylijäämän verran.

Vieraan pääoman eläkevastuuvelka (67 tuhatta euroa) oli 66 prosenttia pienempi, muuta pitkäaikaista vierasta pääomaa ei ollut. Lyhytaikainen vieras pääoma sisältää mm. tilinpäätös jaksotuserät.

Tilinpäätöksen tunnusluvut

	2011	2012	2013	2014	2015
Varsinaisen toiminnan kulujäämä nettojäsenmaksusta	146	133	139	142	125
Henkilöstökulut nettojäsenmaksusta	64	57	59	57	54
Nettojäsenmaksun osuus kokonaistuotosta	46	44	44	44	44
Sijoitustoiminnan osuus kokonaistuotosta	-51	23	10	17	20
Oman pääoman tuotto	-11	1	-1	-0,3	1
Vakavaraisuus	97	97	97	97	98

TILIKAUDEN TULOS

Tilikauden ylijäämä on 1 054 489,96 euroa.

TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄN KÄYTTÖ

Esitetään tilikauden ylijäämää siirrettäväksi työtaistelurahaston lisäykseksi.

Tuloslaskelma

	31.12.2015	31.12.2014
TUOTOT		
Toimintatuotot	146 999,01	313 546,94
KULUT		
Henkilöstökulut	-2 958 838,18	-3 102 630,19
Poistot	-343 179,93	-849 557,79
Muut kulut	<u>-3 683 610,12</u>	<u>-4 083 979,30</u>
KULUJÄÄMÄ	-6 838 629,22	-7 722 620,34
VARAINHANKINTA		
Jäsenmaksutuotot	11 337 114,23	11 234 972,06
Osastojen jäsenmaksutuotot	-1 628 582,00	-1 618 227,86
Työttöm.kassan jm.osuus	-4 256 300,15	-4 199 203,85
	5 452 232,08	5 417 540,35
VARSAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-1 386 397,14	-2 305 079,99
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot	5 170 850,55	5 009 352,16
Kulut	-2 729 963,45	-2 971 034,89
Tuottojäämä	<u>2 440 887,10</u>	<u>2 038 317,27</u>
TILIKAUDEN TULOS	<u>1 054 489,96</u>	<u>-266 762,72</u>

TASE**Vastaavaa**

	31.12.2015	31.12.2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet	3 769 068,15	3 769 068,15
Rakennukset ja rakennelmat	2 272 795,69	2 443 866,37
Koneet ja kalusto	<u>176 989,01</u>	<u>297 260,18</u>
	6 218 852,85	6 510 194,70
Sijoitukset		
Käyttöomaisuusosakkeet	2 221 554,91	3 328 639,05
Muut osakkeet ja osuudet	29 173 295,28	28 366 656,67
Joukkovelkakirjat- ja muut saamiset	<u>40 118 854,32</u>	<u>37 033 221,10</u>
Sijoitukset yhteensä	71 513 704,51	68 728 516,82
 PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	 77 732 557,36	 75 238 711,52
 VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset		
Jäsenmaksusaamiset	2 505 777,59	2 483 065,20
Siirtosaamiset	<u>720 284,01</u>	<u>808 117,63</u>
	3 226 061,60	3 291 182,83
Rahoitusarvopaperit		
Erikoissijoitusrahasto	5 000 000,00	0,00
 Rahat ja pankkisaamiset	 5 877 021,18	 12 385 123,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 103 082,78	15 676 306,37
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 91 835 640,14	 90 915 017,89

TASE**Vastattavaa**

	31.12.2015	31.12.2014
OMA PÄÄOMA		
Työtaistelurahasto	88 428 410,16	88 695 172,88
Solidaarisuusrahasto	168 187,93	168 187,93
Tilikauden voitto(tappio)	1 054 489,96	-266 762,72
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	89 651 088,05	88 596 598,09

VIERAS PÄÄOMA

	31.12.2015	31.12.2014
Pitkäaikainen		
Eläkevastuuvelka	67 409,00	196 399,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	5 792,88	5 792,88
Ostovelat	196 691,79	179 733,35
Muut velat	98 998,63	137 467,20
Siirtovelat	1 815 659,79	1 799 027,37
	2 117 143,09	2 122 020,80
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 184 552,09	2 318 419,80
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	91 835 640,14	90 915 017,89

Rahoituslaskelma

	31.12.2015	31.12.2014
Varsinaisentoiminnankulujäämä	-6 838 629,22	-7 722 620,34
Poistot	343 179,93	849 557,79
Jäsenmaksutuotot (netto)	5 452 232,08	5 417 540,35
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	2 440 887,10	2 038 317,27
Tulorahoitus	1 397 669,89	582 795,07
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys-/vähennys+	-4 934 878,77	-2 532 971,51
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys-/vähennys-	-4 877,71	-175 495,26
Toiminnan aiheuttama rahavarojen muutos	-4 939 756,48	-2 708 466,77
Investoinnit ja sijoitukset		
Käyttöom.investoinnit	-51 838,08	-380 220,95
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	-2 785 187,69	9 462 508,48
Rahavarojen muutos ennen lainojen muutosta	-2 837 025,77	9 082 287,53
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	-1 28 990,00	-11 582,00
Rahavarojen vähennys/lisäys	-6 508 102,36	6 945 033,83
Tarkistus		
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	5 877 021,18	12 385 123,54
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	-12 385 123,54	-5 440 089,71
Rahavarojen muutos	-6 508 102,36	6 945 033,83

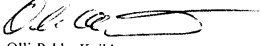
Paperiliitto r.y. Y-tunnus 0201825-5

HALLITUKSEN JA TALOUSPÄÄLLIKÖN ALLEKIRJOITUKSET

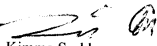
Helsingissä 21 päivänä Huht kuuta 2016



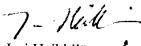
Petri Vanhala



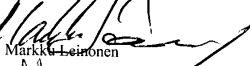
Olli-Pekka Kaikkonen



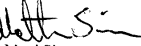
Kimmo Surkka



Jari Heikkilä



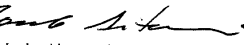
Markku Leinonen



Matti Siren



Päivi Lumikumpu



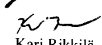
Jouko Aitonurmi



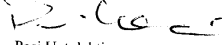
Timo Virtanen



Varjo Ruotsalainen



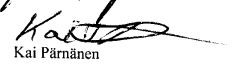
Kari Rikkilä



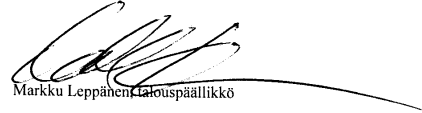
Pasi Untolahti



Jorma Paajanen



Kai Pärnänen

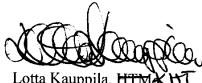


Markku Leppänen, talouspäälikkö

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 21 päivänä Huht kuuta 2016



Lotta Kauppila, HTM, KHT



Pasi Puranen, KHT

Prosessityöntekijä
Pauli Sorsakivi UPM:n
Rauman paperitehtaan
PK 2:lla.

Kuva Vesa-Matti Väärä







Paperiliitto r.y.
Hakaniemenranta 1 A, 6. krs.
PL 326, 00531 Helsinki

www.paperiliitto.fi